

Titel	Side
Miljøtilladelse efter § 16b (Miljøtilladelse efter § 16b 3.pdf)	2
Opdateret miljøteknisk redegørelse, Bøllundvej 3, 7330 Brande (Opdateret miljøteknisk redegørelse, Bøllundvej 3, 7330 Brande 3.pdf)	41

Ikast-Brande
Kommune

Sagsnummer: 09.17.21-P19-6-22

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*

**Svinebruget
Bøllundvej 3
7330 Brande**

Afgørelsesdato: 12. januar 2023

Copyright

Ortofoto (fra 2015 -) indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
ANSØGNINGEN	6
HISTORIK	6
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	6
DISPENSATIONER	7
VILKÅR	8
LOVGRUNDLAG	10
BIAKTIVITETER	11
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	11
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	11
PLACERING AF ANLÆGGET	11
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	13
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	15
NATUR	16
PÅVIRKNING AF NATUR	16
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	19
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	20
FORURENING OG GENER	20
GENERELLE GENER	20
LUGT	21
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	23
AFFALD	24
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	25
TRANSPORT	26
SPILDEVAND	27
HÅNDBLING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	28
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	29
BAT – REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	30
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE	31
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	31

KLAGEVEJLEDNING	31
INTERESSENTLISTE	33
BILAG	34

Datablad

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	28810156
Husdyrbrugets navn	Bøllundvej 3
Beliggelsesadresse	Bøllundvej 3
Postnummer	7330
By	Brande

Ansøger

Ansøgers navn	Finn Jensen
Ansøgers adresse	Bøllundvej 15
Ansøgers postnummer	7330
Ansøgers by	Brande
Ansøgers telefon	29662278
Ansøgers e-mail	birthejensenbrande@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Michael Illum Hansen
Konsulentadresse	Majsmarken 1
Konsulentpostnummer	7190
Konsulentby	Billund
Konsulenttelefon	96296644
Konsulent-e-mail	mhh@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560005051
CHR numre	100642

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 2k - St. Langkær By, Brande
Matrikel: 2ab - St. Langkær By, Brande

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 26. august 2022 modtaget en ansøgning om en § 16b-miljøtilladelse jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Bøllundvej 3, 7330 Brande.

Ansøger ønsker at udvide sin smågriseproduktion på ejendommen. Udvidelsen sker ved en tilbygning i forlængelse af den eksisterende smågrisestald, mod nord. Der er tidligere givet tilladelse til dette, dog er det aldrig blevet realiseret. Tilbygningen bliver ca. 1.350 m² og opføres i de samme materialer som den eksisterende stald, og med samme indretning – toklimastald.

Med denne ansøgning vil husdyrbruget komme over på "flexmodellen", hvor der regnes i produktionsarealer og ikke i dyreenheder. Derved opnås eksempelvis en større fleksibilitet end det er muligt i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøgodkendelse – blandt andet i forhold til antal producerede grise.

Med udvidelsen øges husdyrbrugets produktionsareal¹ fra 3.367 m² til 4.447 m².

Historik

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse på husdyrbruget en § 12 miljøgodkendelse fra 2013 samt et tillæg til godkendelsen fra 2013. Produktionstilladelsen lød på en årlig produktion af 400 sopolte (30-102 kg) og 51.000 smågrise (7,2-30 kg). Der var desuden krav om luftrensningsanlæg og gyllekøling på husdyrbruget. Produktionen foregik i stald 1 (polte) og i stald 2 (smågrise) – se kortbilag 1.

Nudrift

Den gældende godkendelse på ejendommen er fortsat § 12 miljøgodkendelsen fra 2013, med to tillæg (tillæg nr. 2 fra 2016) samt en ikke godkendelsespligtig ændring fra 2017. Godkendelsen lyder på en årlig produktion af 400 sopolte (30-102 kg) og 65.000 smågrise (7,1-30 kg). Ligeledes lyder godkendelsen på en udvidelse af smågrisestalden (stald 2), som imidlertid ikke er blevet realiseret. Der er ikke længere krav om luftrensningsanlæg og gyllekøling på husdyrbruget. Produktionen foregår fortsat i stald 1 (polte) og i stald 2 (smågrise).

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Bøllundvej 3, 7330 Brande, med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at tilbygningen til toklimastalden er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

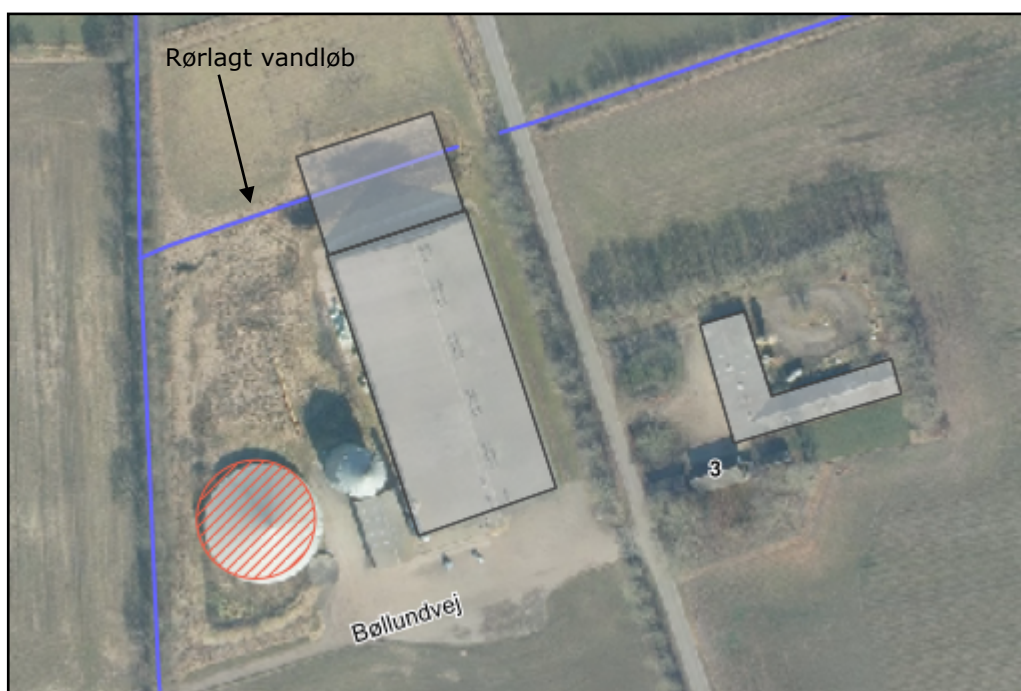
¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Dispensationer

Ikast-Brande Kommune meddeler også dispensation fra afstandskravet til vandløb (herunder dræn). Det private vandløb på matr.nr. 2ab, St. Langkær By, Brande, er blevet rørlagt i forbindelse med den i 2017 planlagte tilbygning til smågrisestalden. Det rørlagte vandløb fremgår af nedenstående kortudsnit.

Kortudsnit: Det rørlagte private vandløb, som tilbygningen ønskes placeret ovenpå.

Jævnfør afstandskravene i *husdyrbruglovens* § 8, stk. 1, nr. 3), må der ikke etableres husdyranlæg inden for 15 meter til vandløb (herunder dræn). Jævnfør samme lovs § 9, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen dispensere fra afstandskravet.

Da der er tale om et privat vandløb, som i 2017 er blevet tilladt rørlagt netop med henblik på, at der kan opføres en tilbygning, svarende til den nu ansøgte, vurderer Ikast-Brande Kommune, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet til vandløb.

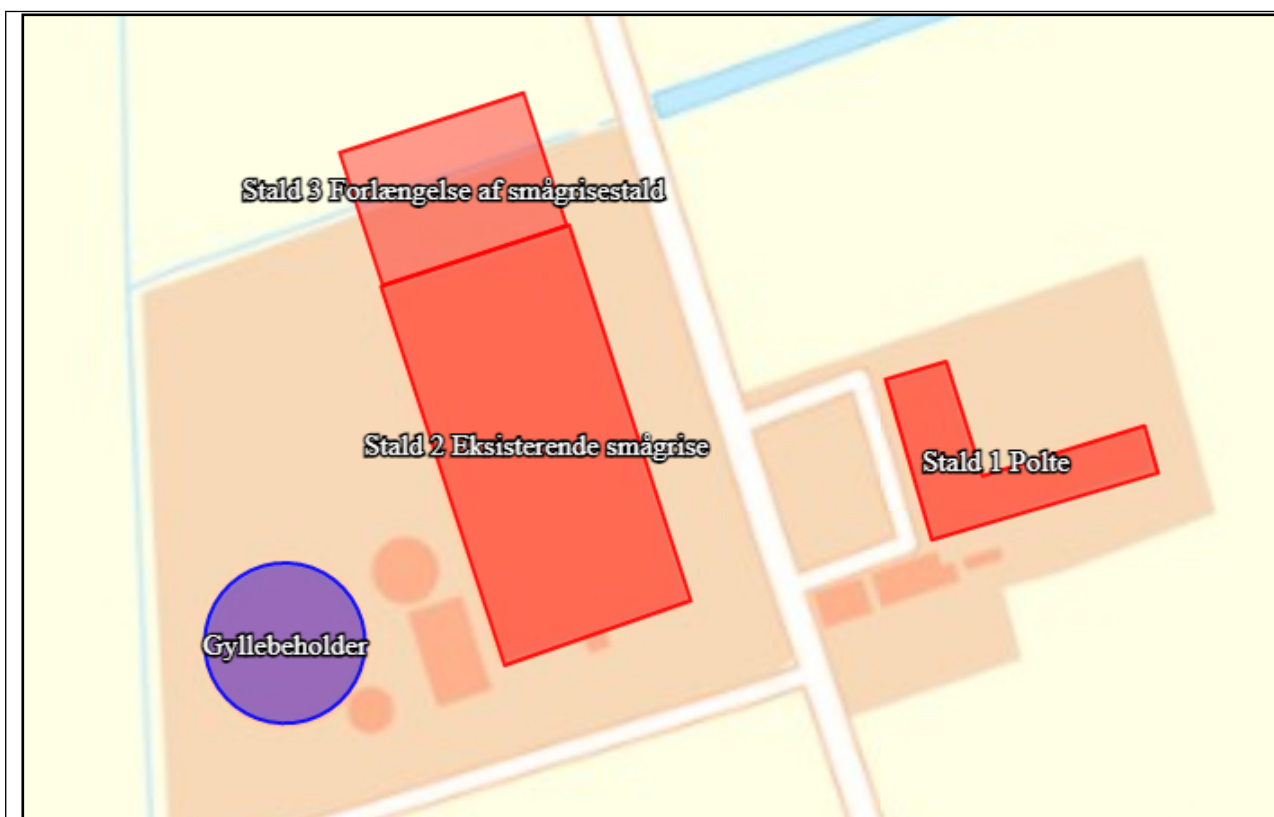
Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 Polte	942	Mekanisk ventilation	6 m	(#535468) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	367
Stald 2 Eksisterende smågrise	3874	Mekanisk ventilation	6 m	(#535469) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	3000
Stald 3 Forlængelse af smågrisestald	1333	Mekanisk ventilation	6 m	(#537842) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1080
Sum						4447

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				997

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøtilladelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan – jævnfør vilkår 6 – og/eller i en drifts-logbog.
6. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret – og dateret - beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal indeholde en skitseret afløbsplan.
7. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
8. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af flu-

er på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (<https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf>).

Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

9. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkraav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ²
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 235505, version 2, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 6. september 2022.

² dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Husdyrbruget er omfattet af § 16b, stk. 1, i *husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ er indarbejdet.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^{iv} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte blev den 13. december 2022 orienteret om ansøgningen med 20 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 12. januar 2023, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggørelser-og-hoeringer> den samme dag. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Bøllundvej 3, 7330 Brande.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger cirka 1,1 km syd for Brande by, der er nærmeste byzone, og ca. 5,3 km syd for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste landsby/samlede bebyggelse er Drantum, der ligger cirka 2,3 km vest for produktionsanlægget, som også er det nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål (lokalplan nr. 72 (Brande) Jordbrugsparceller i Drantum), se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse (Bøllundvej 4, 7330 Brande) ligger ca. 255 meter vestsydvest for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bøllundvej 12, 7330 Brande) ligger ca. 267 meter sydsydøst for nærmeste staldhjørne.

Tilbygningen bygges sammen med ejendommens eksisterende smågrisestald mod nord. Tilbygningen opføres i de samme materialer som den eksisterende stald, og falder derfor visuelt godt sammen med den eksisterende bygningsmasse.

I og med, at der er et rørlagt privat vandløb hvor tilbygningen opføres, meddeles der sammen med miljøtilladelsen dispensation fra afstandskravet til vandløb (herunder dræn).

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstandskravet til vandløb (herunder dræn). Ikast-Brande Kommune meddeler dispensation til det nævnte afstandskrav, da vandløbet netop er tilladt rørlagt for at gøre det muligt at placere en staldtilbygning det pågældende sted.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes. Ikast-Brande Kommune vurderer også, at tilbygningen til smågrisestalden er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det ku-

perede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen konstaterer

Tilbygningen opføres uden for følgende udpegninger:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- geologiske bevaringsværdier
- Sø- og å-beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer
- Kirkebyggelinjer/kirkezoner.

Ejendommen – og tilbygningen – ligger i et område, som i kommuneplanen (2021-2033) for Ikast-Brande Kommune er udpeget som værende et særligt værdifuldt landbrugsområde. Området er også udpeget til udvikling af store husdyrbrug.

Jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder, skal de udpegede områder som hovedregel anvendes til jordbrugsformål, og udlæg af særlige værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum.

I forhold til kommuneplanens retningslinjer for områder til udvikling af store husdyrbrug, vil det være meste hensigtsmæssigt, at nye driftsbygninger og -anlæg på eksisterende store husdyrbrug og på husdyrbrug, der ønskes udvidet til at være store husdyrbrug, placeres i de områder, hvor der er færrest generelle restriktioner herfor i den gældende lovgivning. Udpegningen viser netop, at området er med færrest generelle restriktioner.

Desuden opføres det ønskede byggeri i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og vil have en udformning og udseende, som svarer til det eksisterende.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at da tilbygningen er til landbrugsmæssig drift og da der kun inddrages et lille areal, der i dag er i omdrift, så strider det ansøgte ikke mod udpegningen af særligt værdifuldt landbrugsområde.
- at det ansøgte ikke strider mod udpegningen til udvikling af store husdyrbrug.
- at ansøger har taget de nødvendige hensyn til den landskabelige værdi ved at opføre tilbygningen i de samme materialer som den eksisterende stald, og etablere den på en sådan måde, at den kommer til at indgå som en samlet helhed af ejendommen
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kultur-

historiske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen vurderer

Tilbygningen opføres uden for følgende udpegninger:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. Den nye tilbygning vil med dens placering, størrelse og materialer, indgå som en naturlig helhed med resten af ejendommens bygninger. Den ansøgte tilbygning kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i kommuneplan (2021–2033) for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift³ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2982,1	398,8	3380,9
Nudrift	2377,3	398,8	2776,1
8 års-drift	1033,3	398,8	1432,1

Der er således en meremission på 1.948,8 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden. Dette skyldes blandt andet, at husdyrbruget for 8 år siden benyttede både luftrensningsanlæg og gyllekøling, hvilket mindsker ammoniakemissionen.

³ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁴- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens*^v § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition

⁴ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet kan ikke stilles lavere end en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig ændret påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en nedbrudt højmosé, som ligger i Habitatområde nr. 63 – Mose ved Karstoft Å. Højmosen ligger ca. 4,9 km sydvest for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtaget en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden (kumulation).

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 1,7 km nord for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, også her vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 546 meter sydvest for husdyrbruget. Der ligger også en mose ca. 633 meter nordøst for anlægget. Der ligger yderligere en lille kategori 3-mose ca. 753 meter nordvest for husdyrbruget. Såvel mosen mod nordøst som den lille mose mod nordøst vil, jævnfør beregningerne, få den største merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, nemlig 0,2 kg N pr. ha pr. år. Mosen, som ligger tættest på ejendommen vil modtage en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år.

Nærmeste ammoniakfølsomme skov ligger ca. 992 meter sydvest for husdyrbruget. Der er ikke foretaget beregninger her til, men da skoven ligger længere væk end mosen i samme retning, vil beskyttelsesniveauet også her være overholdt.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

§ 3-natur

Nærmeste naturområde, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens* § 3 er en sø, som ligger ca. 280 meter vestsydvest for smågrisestalden. Der er foretaget en beregning til søen, og der vil være en merdeposition hertil på 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3 og 4.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets^{vi} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge

de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Jævnfør Danmarks Miljøportal, Naturdata, er der ikke registreret bilag IV-arter i nærområdet. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁵ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler overholdes.

Forurening og gener

Generelle gener

I forhold til at begrænse eksempelvis lys, støv, støj, rystelser samt uhygiejniske forhold som følge af husdyrholdet og produktionen, opbevaringen og håndtering af husdyrgødning m.v. vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af det pågældende husdyranlægs placering, læhegn i området samt afstanden til de nærmeste naboer.

⁵ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtmissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde. Det betyder, at beboere i landzone skal tåle en større lugtgene end beboere i landsbyer (samlet bebyggelse og lokalplanlagte boligområder i landzone) og i byzone.

Der er dog i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁶ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁷ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁸ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁹. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det/den pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, total set, som omkringboende udsættes for.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de

⁶ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁷ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁸ LE: Lugtenheder

⁹ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer betyder, at der er et lavere luftskifte i stalden som derved medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at kravene til maksimal lugtgener er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medfører lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand er den ukorrigerede geneafstand korrigeret i forhold til placering af omboende (vindretning) og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation), samt eventuel lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Bøllundvej 12 	0	FMK	232,6	232,6	328,3	Ja
Bøllundvej 16 	0	FMK	232,6	232,6	568,8	Ja
Langkærvej 11 	0	NY	271,9	271,9	759,6	Ja
Samlet bebyggelse (lokalplan) 	0	NY	622,1	622,1	2185,9	Ja
Brande 	0	NY	828,1	828,1	1149,1	Ja

Konsekvenszone: 1107 m

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 1.107 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings¹⁰- og klageberettigede. Ejere og brugere af bebo-

¹⁰ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes

elser inden for konsekvenszonen, samt naboer og beboer af beboelser beliggende på matrikler, der grænser op til matriklen, hvorpå produktionsanlægget ligger, er blev orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der som nævnt forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Husdyrbrugets gyllebeholder er forsynet med fast overdækning i form af teltdug. Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Overdækningen reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderen. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område-/beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 7 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

Fluer bekæmpes ved staldchok, staldklister, der udskiftes ugentligt, samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang. De til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via Ewers, med fem årlige besøg.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 8 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om fluebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

Affald

Ansøgers oplysninger

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer, som bliver tømt en gang om måneden. Dagrenovation fra stuehuset tømmes hver 14. dag.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler og opbevares indtil bortskaffelse på Bøllundvej 15, 7330 Brande.

Farligt og klinisk risikoaffald:

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles og opbevares i teknikrum. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation eller afhentes af godkendt modtager.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Der findes ikke medicinrester på ejendommen, hvis der gør, vil det blive medtaget af dyrlæge eller anden godkendt modtager.

Døde dyr:

Døde dyr opbevares overdækket i smågrisecontainer på plads ved indkørsel (jf. figur 5).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende, da der er et læhegn ud til vejen. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 5 dage efter at påfyldningen af containeren er påbegyndt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{vii}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Olie:

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie.

Dieselolie anvendes i forbindelse med udtørring af stalde efter vask. Dieselolien opbevares i en overjordiske tank på 3.900 liter fra 2009. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Fyringsolie anvendes til opvarmning af stuehuset. Fyringsolien opbevares i en 1.200 liter tank fra 2008, som er placeret indendørs på fast bund uden afløb.

Tankene er begge forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Kemikalier og pesticider:

På ejendommen anvendes der kemikalier i form af sæbe til staldvask. Der er ikke pesticider eller andre kemikalier på ejendommen. Hvis der på sigt ønskes at opbevare og anvende pesticider eller kemikalier, vil disse blive opbevaret efter gældende lovgivning.

Artikel 3 stoffer:

Udover dieselolie, rengøringsmidler benyttes der også spraydåser på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter.

Medicin:

Medicin opbevares i et køleskab i stalden, jævnfør figur 5, i den miljøtekniske redegørelse (se bilag 2). Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges.

Derudover er der monteret en central medicinblander til drikkevandet, hvor der så kan åbnes op for de stalde, hvor det er nødvendigt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *olietankbekendtgørelsen^{viii}* skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken og diselolietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Til ejendommen er der tre indkørsler. Der er to indkørsler til poltestalden og én indkørsel til smågrisestalden. Det er primært den nordlige indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften af poltestalden. Den sydlige indkørsel, er indkørsel til stuehuset.

Der er en indkørsel til smågrisestalden, hvor alt transport i forbindelse med driften af stalden foregår. Derudover er der blevet lavet en stor vendeplads, ud for den sydlige ende af stalden. Herved er det muligt for trafikanter at fortsætte ned ad den private fællesvej, selvom der holder en lastbil ved stalden. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og fremtidige indkørsler. I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning og levering af grise, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning og levering af levende dyr følger vognmandens køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Tabel 1, oversigt over antal transporter pr. år, til og fra ejendommen

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	156	180	Fravænningsgrise køres fra Bøllundvej 15, Brande
Indkøbt foder	52	52	
Hjemtransport af korn	60	60	
Halmkørsel	3	3	
Brændstof	3	5	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	330	350	
Afhentning af gylle til biogas	350	350	Afhentning af gylle til biogas sker med flere trans-

			porter den enkelte dag
Døde dyr	104	104	
Affald	12	12	
Dyrlæge	12	12	
Øvrige	20	20	
I alt	1.102	1.148	

Der forventes at ske en stigning på ca. 50 transporter årligt. Stigningen skyldes hovedsageligt en større gødningsproduktion som følge af den øgede besætning. Samt øgede transporter af levende dyr.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. Afhentningen af gylle til biogas sker en dag ugentligt, i samme ombæring bliver der leveret afgasset gylle. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Levering og afhentning af grise sker 3-4 gange ugentlig i gennemsnit. Afhentning af eksportgrise kan dog ske udenfor normal arbejdstid i henhold til vognmandens køreplaner og eksportstaldene. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til en samletank. Her bliver indholdet suget op af en slamsuger; der er ikke afløb fra denne tank. Sanitært spildevand fra stuehuset ledes igennem en bundfældningstank og videre til grøft. Der sker ingen ændringer i forhold til sanitært spildevand.

Vand fra udleveringsrampen ledes ind i gyllekanaler. Der er ikke afløb fra andre befæstede arealer, hvor der er en risiko for en forurening af husdyrgødning.

Der er ingen dræn i området. Vandløbet beliggende nord for smågrisestalden, er blevet rørlagt, for at gøre det muligt at udvide smågrisestalden.

Tagvand fra det eksisterende staldanlæg ledes igennem lukkede rør til vandløbet Hyvild bæk, der er beliggende vest for ejendommen. Tagvand fra den nye stald bliver med lokal nedsivning. Et eventuelt gylleudslip eller anden forurening kan let stoppes i vandløbet med jord eller halmballer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Der er på husdyrbruget en gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 997 m². Der er etableret teltdug på beholderen, og der er monteret gyllealarm, da beholderen er placeret under 100 meter fra et vandløb. Gyllebeholderen er senest blevet kontrolleret i juni 2019.

Derudover er der på husdyrbruget en fortank på 200 m³ og en ajlebeholder/fortank ved poltestalden på 90 m³.

Ansøger oplyser

Opbevaringsanlæg – og opbevaringskapacitet – er listet i nedenstående tabel:

Opbevaringsanlæg	5 eller 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Teknologi...
Gyllebeholder	5	5.000	Teltdug og gyllealarm
Gyllekanaler		450	
Ajlebeholder		90	
Fortank	5	200	
Lejet tank, Bøllundvej 4	5	3.020	Gyllealarm og naturligt flydelag
Gyllebeholder, Bøllundvej 15	10	5.000	Teltdug
I alt		13.760	

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand m.v.

Den flydende husdyrgødning fra smågrisestalden ledes til fortanken. Gyllen løber selv til fortanken, igennem lukkede rør. Der bliver udsluset en gang ugentligt, i forbindelse med afhentning af biogas. Det er dog også muligt at pumpe gylle fra fortanken til gyllebeholderen eller få det flyttet over ved hjælp af gyllevogn med sugetårn. Gyllebeholderne tømmes ligeledes også ved hjælp af sugetårn på gyllevogn.

Den flydende husdyrgødning fra poltestalden, ledes til ajlebeholderen, hvor det herfra suges op og køres til fortanken ved gyllebeholderen. Eller bliver afhentet af biogas. Dette sker efter behov og vil variere alt efter størrelse og antal polte i staldafsnittet.

Gyllebeholderen (Bøllundvej 3, 7330 Brande) er monteret med teltdug, samtidig med at der er monteret en gyllealarm, da der er under 100 meter til vandløb, samt beholderkontrol hvert 5. år.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende be- drift, jævnfør bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning § 10.

Derudover bliver alt gyllen afhentet af biogasselskab, og ansøger modtager kun den mængde gylle retur, som han har udbringningsarealer til. Ved afhentning af biogas, sikres det derved også at han kan komme af med den overskydende gylle og derved har opbevaringskapacitet nok. Dette kan også opnås ved at ansøger sælger mere gylle til biogas, finder andre aftagere eller lejer en ekstra gyllebeholder. Dette vil blive gjort, hvis ansøger kommer i en situation, hvor der vil være mangel på kapacitet.

Kommunen vurderer

Ifølge *husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{ix} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni månede- ders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets hus- dyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anven- delse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtil- ladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk stør- relse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forure- ning ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *husdyrgodkendelses- bekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er øko- nomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til princip- perne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT- konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – reduktion af ammoniakemission

Anvendelsen af BAT til reduktion af ammoniakemission er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi.

Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.381 kg N pr. år. Miljøstyrelsens vejledende BAT krav lyder på 3.402 kg N pr. år. Derved er det vejledende BAT krav overholdt, jævnfør nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3004	399	3402
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2982	399	3381
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	22
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænserværdien vedrørende ammoniak.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.381 kg N pr. år, hvilket er mindre end Miljøstyrelsens vejledende BAT krav.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgers konsulent har udarbejdet en miljøteknisk redegørelse for husdyrbruget Bøllundvej 3, 7330 Brande. Redegørelsen er vedlagt som bilag 2.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives **senest torsdag den 9. februar 2023**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevarerministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Lis Paakjær
Landbrug og Landzone

Interessentliste

Følgende har haft udkast til afgørelse til gennemlæsning:

Ansøger: Finn Jensen, Bøllundvej 15, 7330 Brande

Konsulent: Michael Illum Hansen, Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund – mhh@sagro.dk

Øvrige der har anmodet om at få udkastet tilsendt:

-

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: tr-nord@stps.dk

Konsulent: Michael Illum Hansen, Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund – mhh@sagro.dk

Øvrige, som har anmodet om det

-

Bilag

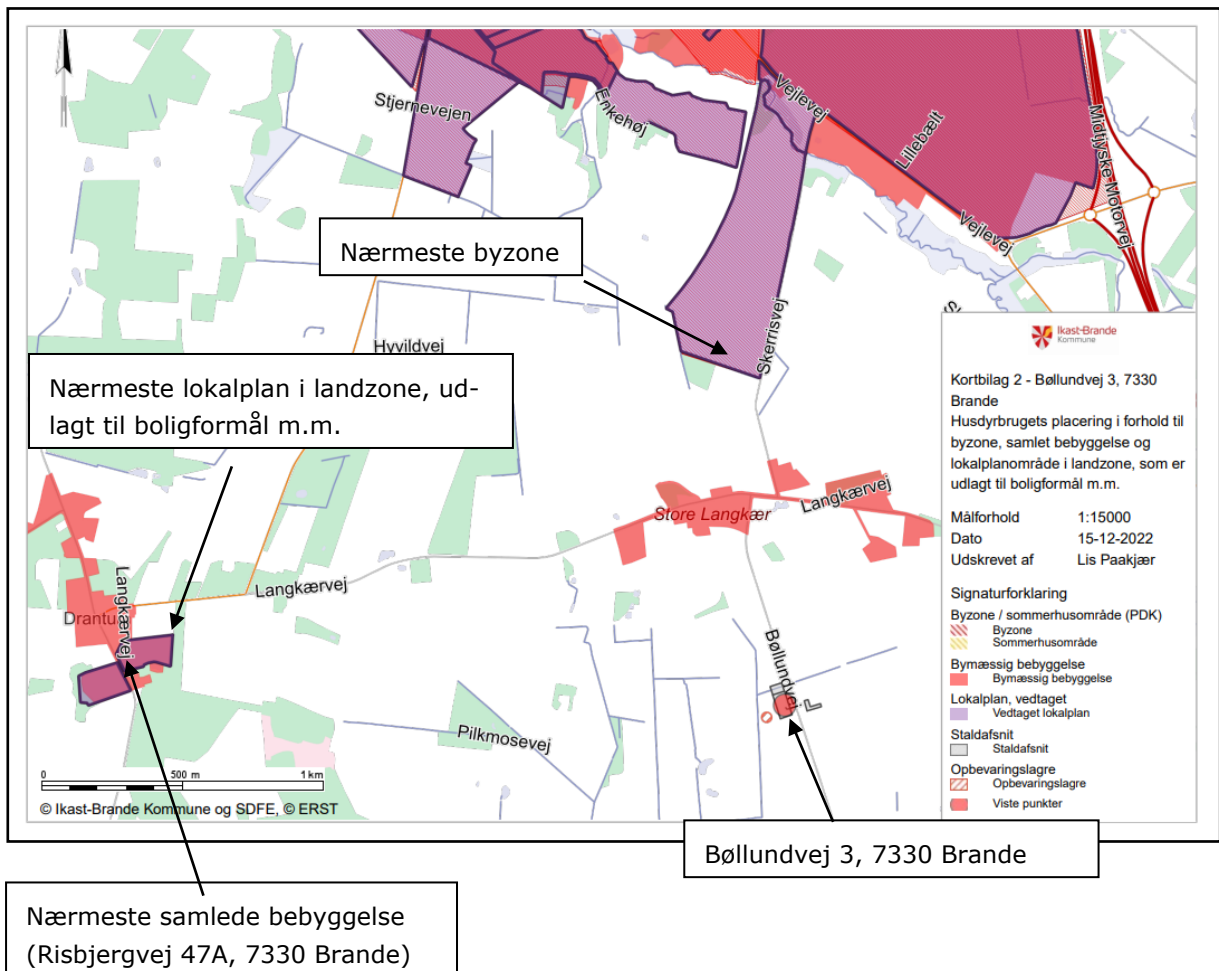
- Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Bøllundvej 3, 7330 Brande
- Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, samlede bebyggelse og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.
- Kortbilag 3: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område
- Kortbilag 4: Arealer registreret som beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3
- Bilag 1: Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse
- Bilag 2: Miljøteknisk redegørelse for Bøllundvej 3

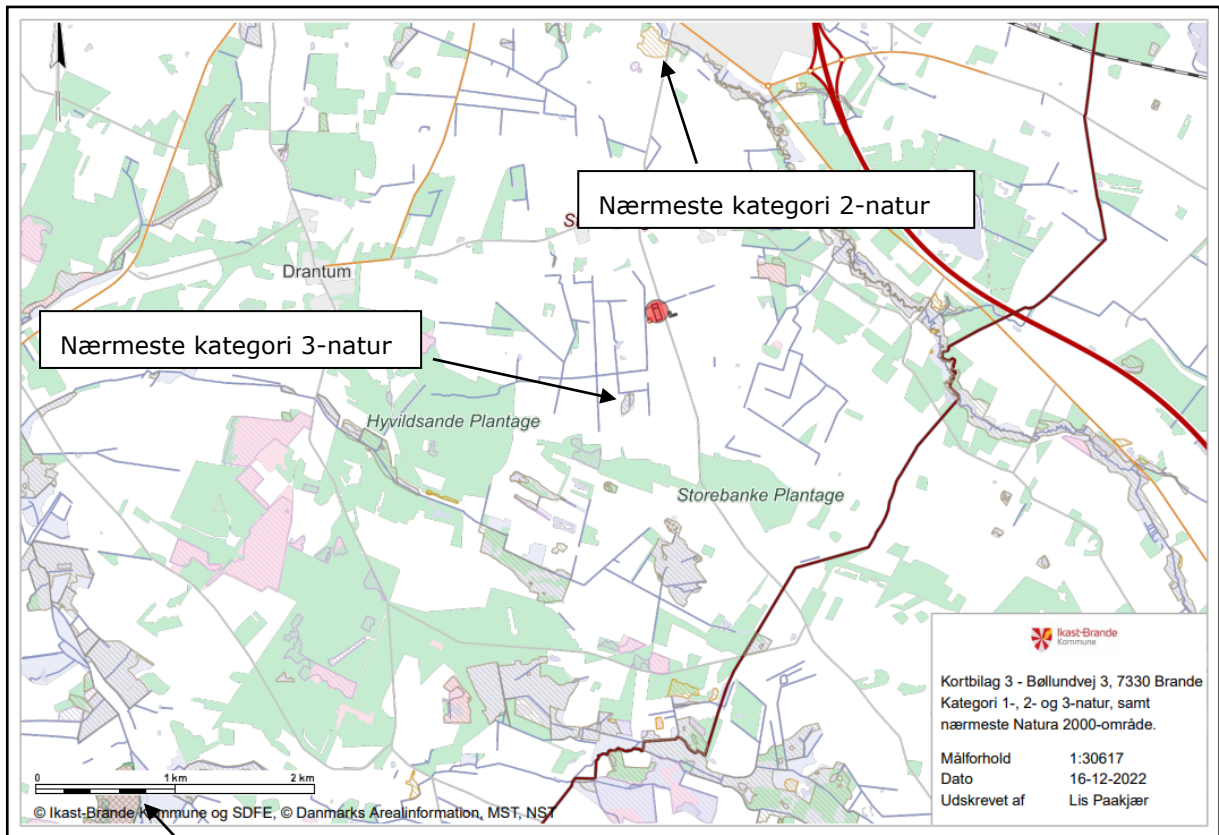
Kortbilag 1

Situationsplan over husdyrbruget, Bøllundvej 3, 7330 Brande

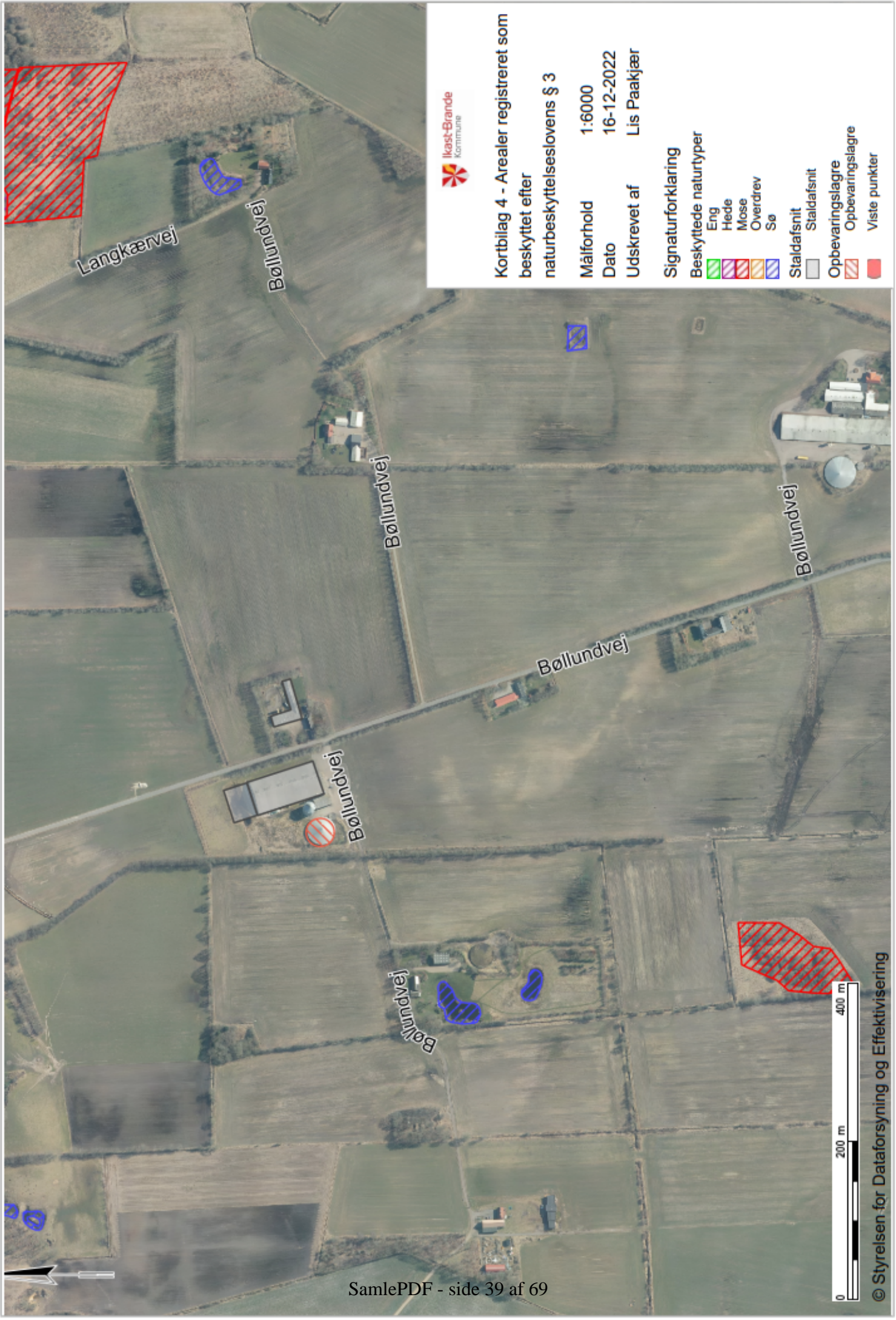

Bygningsnr.	Anvendelse
1	Polte/slagtesvinestald
2	Smågrisestald
3	Tilbygning – ny smågrisestald
4	Foderlade
5	Amerikanersilo
6	4 udendørs fodersiloer – 2 stk. på 15 ton og 2 stk. på 30 ton
7	Halmopbevaring
8	Teltoverdækket gyllebeholder, 5.000 m ³ . Der er gyllealarm på.
9	Fortank, 200 m ³
10	Ajlebeholder/fortank fra polte/slagtesvinestald, 90 m ³
11	Stuehus
12	Garage
13	Fodersilo på 20 ton, færdigfoder til polte/slagtesvinestalden
14	Udleveringsrum/rampe

Nærmeste kategori 1-natur samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4 - Arealer registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Målforshold 1:6000

Dato 16-12-2022

Udskrevet af Lis Paakjær

Signaturforklaring

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø

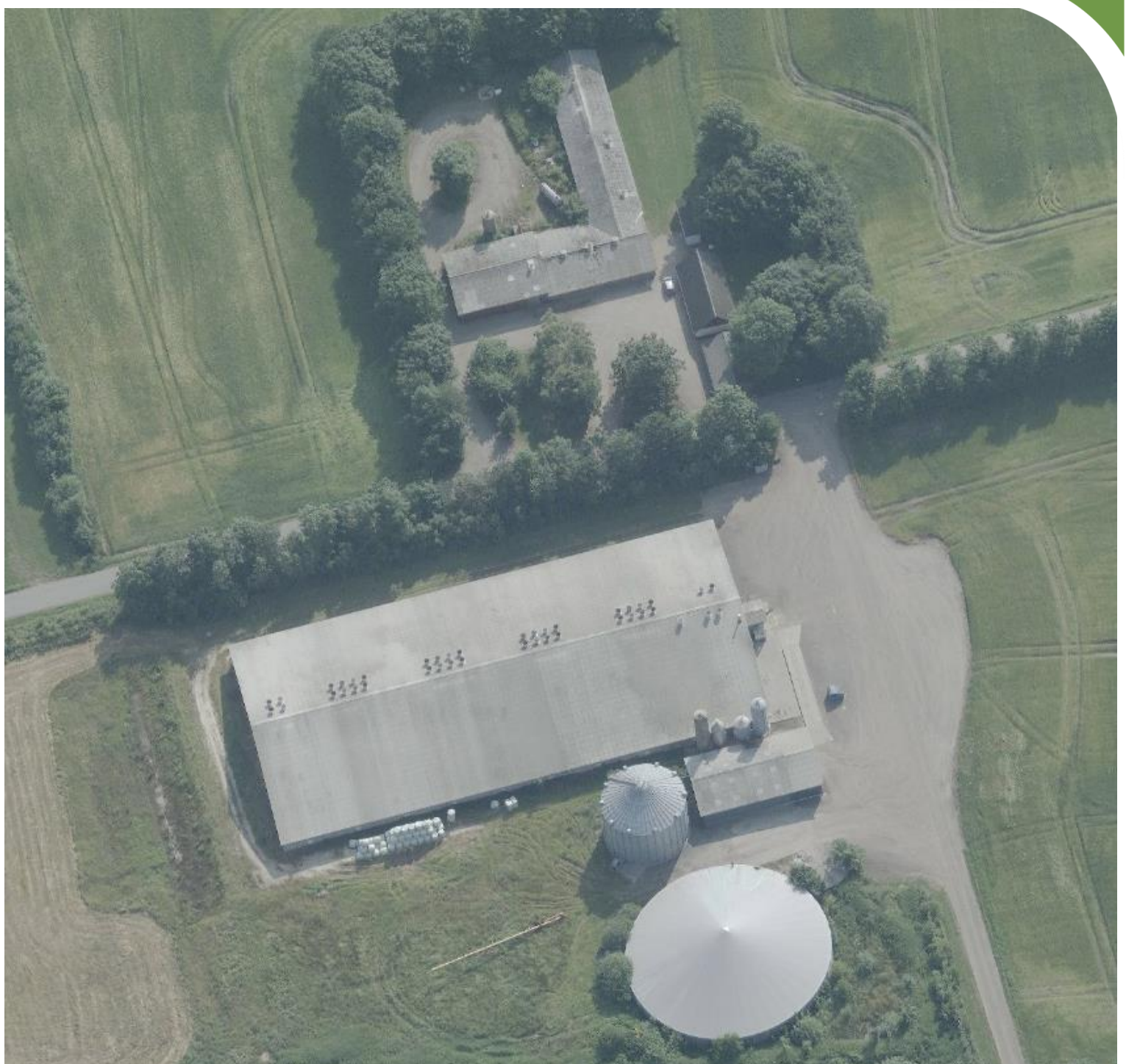
Staldafsnit

- Staldafsnit
- Opbevaringslagre
- Opbevaringslagre
- Viste punkter

Bilag 1

Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

-
- ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).
- ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).
- ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).
- ^{iv} Lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).
- ^v Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).
- ^{vi} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).
- ^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: https://affald.ikast-brande.dk/media/cifdc0f1/regulativ_for_erhvervsaffald-ikastbrande.pdf
- ^{viii} Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*olietankbekendtgørelsen*).
- ^{ix} Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (*husdyrgødningsbekendtgørelsen*).

Miljøteknisk redegørelse for Bøllundvej 3

Finn Jensen

Bøllundvej 3
7330 Brande

Udarbejdet den 26/8-2022, rettet 6/9-2022
Af miljørådgiver Michael Illum Hansen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Kort beskrivelse	4
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Tidligere godkendelser	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold	9
Foderopbevaring	10
Lys	11
Ventilation	11
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	12
Beliggenhed	13
Planforhold	13
Landskab	14
Afstandskrav	15
Naturområder.....	16
Ammoniakemission	16
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	16
Kategori 1-natur	17
Kategori 2-natur	17
Kategori 3-natur	17
§ 3 områder	17
Lugt	18
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	19
Støv	19
Fluer og skadedyr	19
Til- og frakørsels forhold.....	20
Rystelser	21

Støj.....	22
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	23
Forslag til egenkontrol.....	24
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	24
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	24
Affald	25
Døde dyr	26
Vand.....	26
Energi.....	26
BAT (ammoniak)	27
Fravalg af BAT	28
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	28

Indledning

Denne miljøtekniske redegørelse beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget og en planlagt udvidelse af Bøllundvej 3, 7330 Brande, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Redegørelsen beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 2225 af 27/11/2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

God læselyst.

Kort beskrivelse

Finn Jensen ønsker at udvide sin smågriseproduktion på Bøllundvej 3, 7330 Brande. Udvidelsen sker i en tilbygning i forlængelse af den nordlige ende af stalden. Der er tidligere lavet et tillæg, med udvidelsen, samt en ændring i den oprindelige placering. Her blev placeringen flyttet fra den sydlige ende af stalden, til den nordlige ende. Udnyttelsesfristen udløb og derfor blev byggeriet ikke realiseret.

Udvidelsen vil blive opført i samme materiale som den eksisterende smågrisestald, ligeledes med samme indretning som toklimastald.

I forbindelse med udvidelsen, vil ansøger også komme over på den nye ordning. Dette giver ansøger mest mulig fleksibilitet i antal af producerede grise.

Lugtgenekravene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Ammoniakdeposition og derved påvirkningen af den nærmeste kategori 1,2 og 3 natur, samt §3 natur er der lavet beregninger på. Beregningerne viser at der ikke sker en overskridelse af de depositionskrav der er til kategori 1,2, 3 eller §3 areal. Derved vil der ikke ske en negativ påvirkning af disse arealer.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Bøllundvej 3 ejer og driver Finn Jensen Bøllundvej 15, 7330 Brande, hvor der er en so produktion. Afstanden mellem de to ejendomme er ca. 700 m.

På baggrund af afstanden, og at ejendommen hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Bøllundvej 3 og Bøllundvej 15. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Bøllundvej 3.

Tidligere godkendelser

- Miljøgodkendelse 29. april 2010.
- Tillæg 28. august 2013.
- Tillæg 17. juni 2016.
- Ikke godkendelsespligtig ændring af tilbygning 10. januar 2017.

Biaktiviteter

Ikke relevant

IE-brug

Ikke IE-brug. Smågrise og under 2.000 stipladser til polte/slagtegrise.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Nudrift						
Stald 1 Polte	942	Mekanisk ventilation	6 m	(#537835) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	367
Stald 2 Eksisterende smågrise	3874	Mekanisk ventilation	6 m	(#537838) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	3000
Sum						3367

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper. På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 2 fremgår produktionsarealer og staldsystemer.

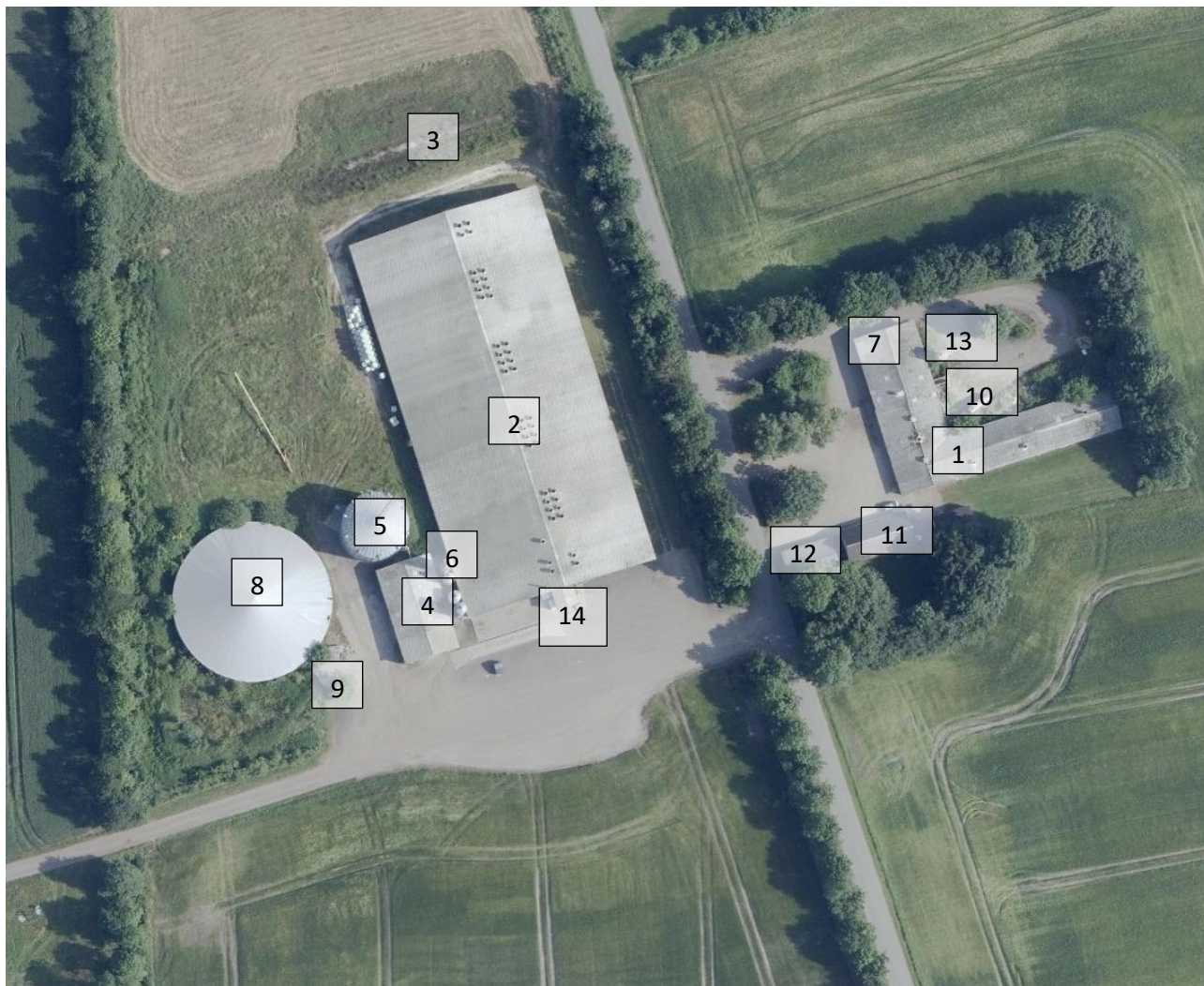
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 Polte	942	Mekanisk ventilation	6 m	(#535468) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	367
Stald 2 Eksisterende smågrise	3874	Mekanisk ventilation	6 m	(#535469) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	3000
Stald 3 Forlængelse af smågrisestald	1333	Mekanisk ventilation	6 m	(#537842) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1080
Sum						4447

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 4 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				997

Tabel 3. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Figur 1. Situationsplan

Figur 2. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

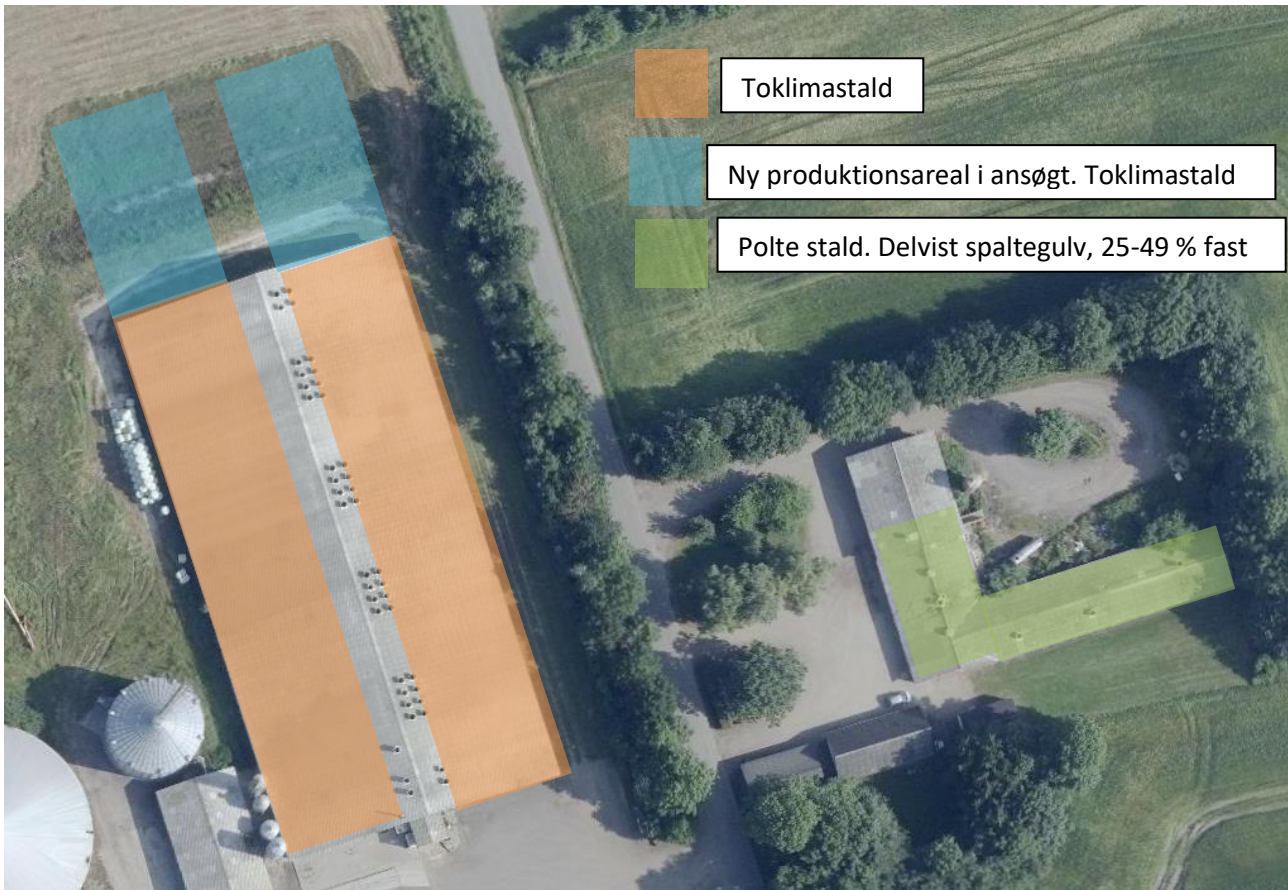
Der bliver etableret en forlængelse af den eksisterende smågrisestald i den nordlige ende. Det bliver etableret som toklimastalde. Der bliver udvidet med seks sektioner, tre i hver side og med en gang i midten. Stalden bliver indrettet med mekanisk ventilationen og fodringen sker fra det eksisterende foderanlæg. Der sker ikke bygningsæssige ændringer i den eksisterende smågrisestald eller poltestalden.

I den sydlige ende af smågrisestalden er der en udleveringsrampe, samt forrum og medarbejderfaciliteter.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en gennemgang af tegninger af miljøkonsulenten og ansøger.

Se grundtegnning (figur 3) til opgørelse af produktionsarealet.

- Bygning 1. Eksisterende polte/slagtegrise stald. Stalden er indrette med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Der er undertryksventilation i stalden.
Produktionsareal udgør 367 m².
- Bygning 2. Eksisterende smågrisestald. Stalden er indrettet som toklimastald, delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk og er diffus ventilation.
Produktionsarealet udgør 3.000 m².
- Bygning 3. Ny smågrisestald i forlængelse af eksisterende smågrisestald. Stalden er indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv. Ventilationen er mekanisk og er diffus ventilation.
Produktionsarealet udgør 1.080 m².
- Bygning 4. Foderlade.
- Bygning 5. Amerikanersilo.
- Bygning 6. 4 udendørs fodersiloer. 2 stk. på 15 tons og 2 stk. på 30 ton.
- Bygning 7. Halmopbevaring
- Bygning 8. Eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ fra 2008. Der er etableret teltdug på beholderen derudover er der monteret gyllealarm, da beholderen er placeret under 100 m fra vandløb.
- Bygning 9. Fortank på 200 m³ fra 2008.
- Bygning 10. Ajlebeholder/fortank fra poltestalden på 90 m³.
- Bygning 11. Stuehus.
- Bygning 12. Garage.
- Bygning 13. Fodersilo på 20 tons med færdigfoder, til poltestalden.
- Bygning 14. Udleveringsrum/rampe.

Figur 3. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Afløbsforhold

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til en samletank. Her bliver indholdet suget op af en slam-suger, der er ikke afløb fra denne tank. Sanitært spildevand fra stuehuset ledes igennem en bundfældningstank og videre til grøft. Der sker ingen ændringer i forhold til sanitært spildevand.

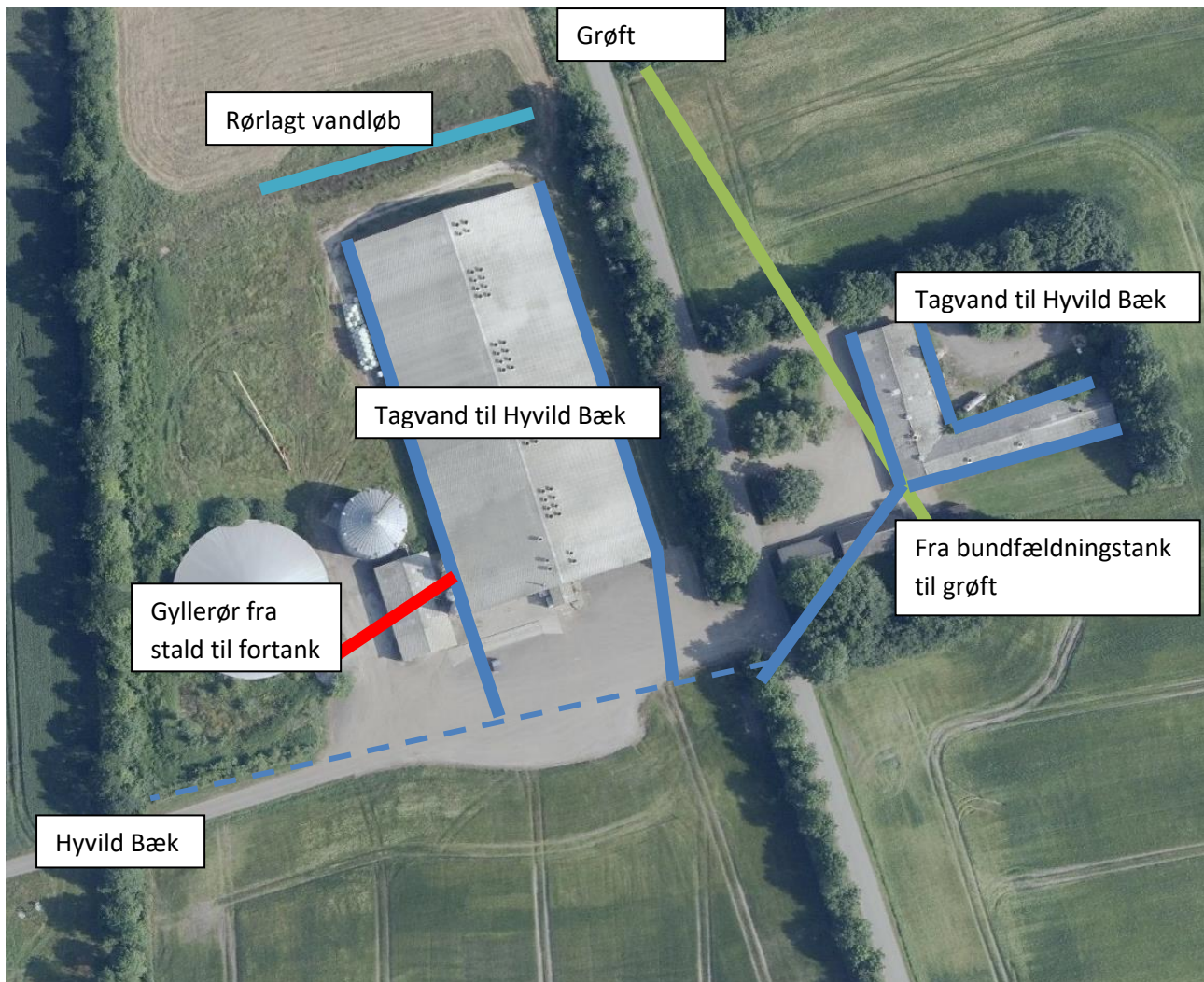
Vand fra udleveringsrampen ledes ind i gyllekanaler. Der er ikke afløb fra andre befæstede arealer, hvor der er en risiko for en forurening af husdyrgødning.

Der er ingen dræn i området.

Vandløbet beliggende nord for smågrisestalden, er blevet rørlagt, for at gøre det muligt at udvide smågrisestalden.

Tagvand fra det eksisterende staldanlæg ledes igennem lukkede rør til vandløbet Hyvild bæk, der er beliggende vest for ejendommen. Tagvand fra den nye stald bliver med lokal nedsivning. Evt. gylleudslip eller anden forurening kan let stoppes i vandløbet med jord eller halmballer.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Figur 4. Afløbsplan

Foderopbevaring

Foderet opbevares i foderlade, samt i udendørssiloer. I foderladen opbevares bigbags, småsække, mineraler o. lign. Derudover opbevares der byg, hvede og soja i udendørssiloerne. Der er to siloer på 30 tons og to på 15 tons, som er beliggende ved smågrisestalden. Samt en amerikansilo som er placeret bagved foderladen. Derudover er der en 20 tons fodersilo, placeret over ved poltestalden. Der opbevares halm i den nordlige ende af poltestalden. Savsmuld køres ned til stalden efter behov, hvor det opbevares i tomme staldafsnit, indtil indsættelse af grise.

Smågrise fodres med tørfoder i 3-i-1 automater, hvorfra grisene både får vand og foder, samt at foderautomaten kan fungere som aktivering af grisene. Foderanlægget er med er med kæde-træk og der anvendes multifasefodring. Hvilket sikrer at grisene bliver fodret med den foderblanding der passer med deres alder/vægt, samt at der skiftes imellem de forskellige blandinger løbende, imens de er i stalden. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne, undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

I poltestalden bliver de fodret restriktivt med tørfoder i lang krybber.

Indkøb af foder, korn, mineraler, toxinbinder o. lign. sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering af foder. Foderanlæg justeres jævnlige, således at den udfodrede mængde svarer til dyregruppen, og unødigt foderspild minimeres.

Lys

Der er LED amatur i staldene, som er tændt i dagtimerne og i forbindelse med arbejdet i stalden, samt i det omfang det er nødvendigt i forhold til de dyrevelfærdsmæssige regler. Lyset bliver styret af et styringsprogram med timer, så der derved sikres at der er det nødvendige i lys i det nødvendige omfang. Der vil dog kunne forekomme lys i stalden, udenfor normal arbejdstid, i forbindelse med afhentning af grise til eksport. Dette vil være af kort varighed. Samt at lyset kun vil være tændt i de stalde, hvor der bliver tømt grise fra og på gange, samt udleveringsrummet.

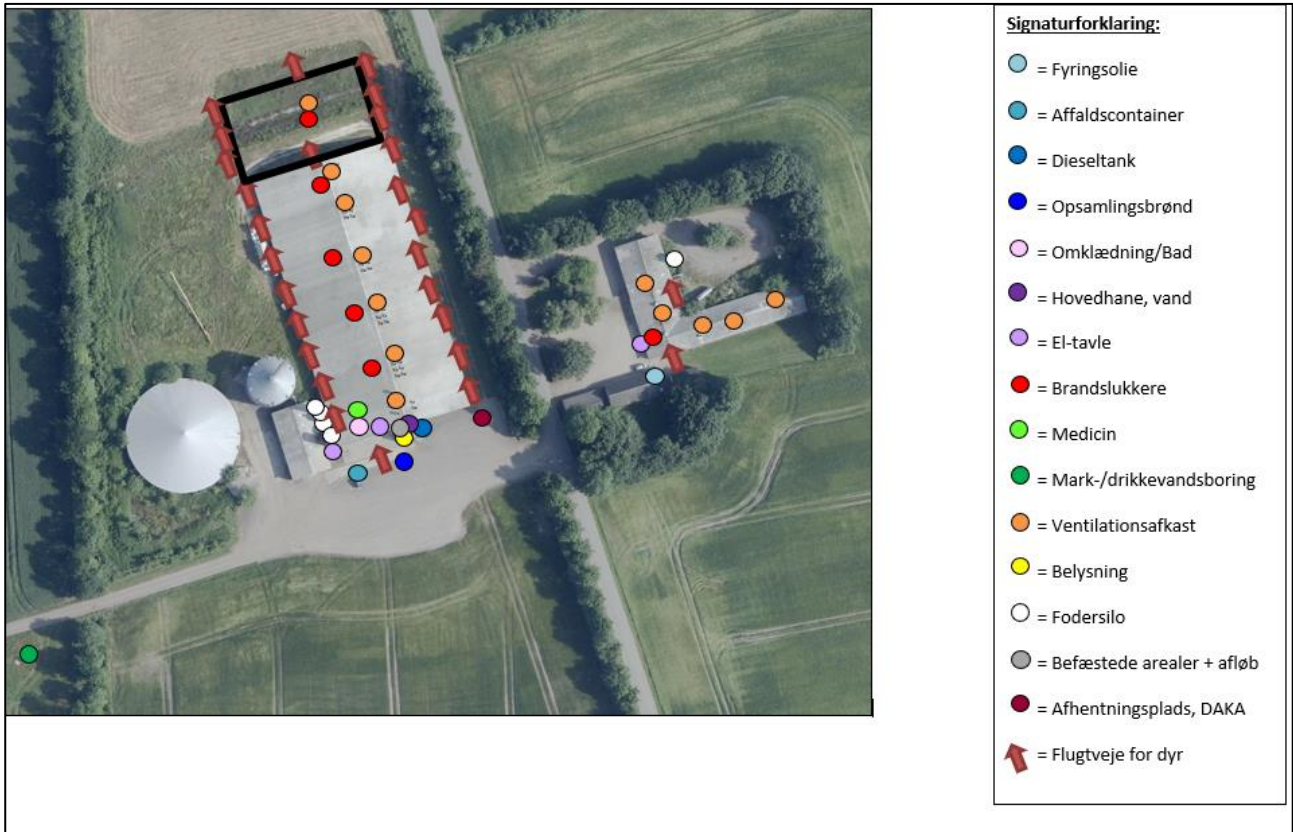
Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne. Poltestalden er omkranset af beplantning, bortset mod syd. Dog er der relativt langt til nærmeste nabo, samt at der et læhegn mellem naboen og poltestalden. Smågrisestalden er med beplantning/læhegn langs den østlige side af stalden, samt at der mod vest er eksisterende bygninger og et læhegn. I den nordlige er der et mindre læhegn mod naboen, samt at der er lang afstand til naboen. Mod syd er der læhegn rundt omkring naboen, samt relativ lang afstand.

Der er udendørsbelysning ved udleveringsrampen, dette vil dog kun være tændt i forbindelse med afhentning af grise, i det omfang det er nødvendigt og af kort varighed.

Ventilation

Både poltestalden og smågrisestalden er med mekanisk ventilation. Poltestalden er indrettet med undertryksventilation. Smågrisestalden er indrettet med kombi-diffus ventilation med multistep. Der er trinløs ventilation i staldene. Der har tidligere være luftrenser på smågrisestalden, dette vilkår er dog taget ud, i forbindelse med tillæg fra 2016.

Ventilationsanlægget bliver gennemgået og serviceret en gang årligt igennem Skov Ventilationen, som er autoriseret ventilationsmontører.

Figur 5. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Ansøger ønsker at etablere en forlængelse af den eksisterende smågrisestald. Forlængelsen vil blive etableret i samme materiale, som den eksisterende stald. Stalden vil ligeledes også blive indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv. Den nuværende grøft, som er beliggende nord for den eksisterende smågrisestald, er rørlagt.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	2008	5 års	5.000	997	Teltdug gyllealarm
Gyllekanaler	1977/2008		450		
Ajlebeholder			90		
Fortank	2008	5 års	200		
Lejet tank Bøllundvej 4	1994	5 års	3.020		Gyllealarm Naturligt flydelag
Gyllebeholder Bøllundvej 15	2006	10 års	5.000		Teltdug
I alt			13.760		

Tabel 4. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra smågrisestalden ledes til fortanken. Gyllen løber selv til fortanken, igennem lukkede rør. Der bliver udsluses en gang ugentligt, i forbindelse med afhentning af biogas. Det er dog også muligt at pumpe gylle fra fortanken til gyllebeholderen eller få det flyttet over ved hjælp af gyllevogn med sugetårn. Gyllebeholderne tømmes ligeledes også vha. sugetårn på gyllevogn.

Den flydende husdyrgødning fra poltestalden, ledes til ajlebeholderen, hvor det herfra suges op og køres til fortanken ved gyllebeholderen. Eller bliver afhentet af biogas. Dette sker efter behov og vil variere alt efter størrelse og antal polte i staldafsnittet.

Gyllebeholderen er monteret med teltdug, samtidig med at der er monteret en gyllealarm, da der er under 100 m til vandløb, samt beholderkontrol hvert 5. år.

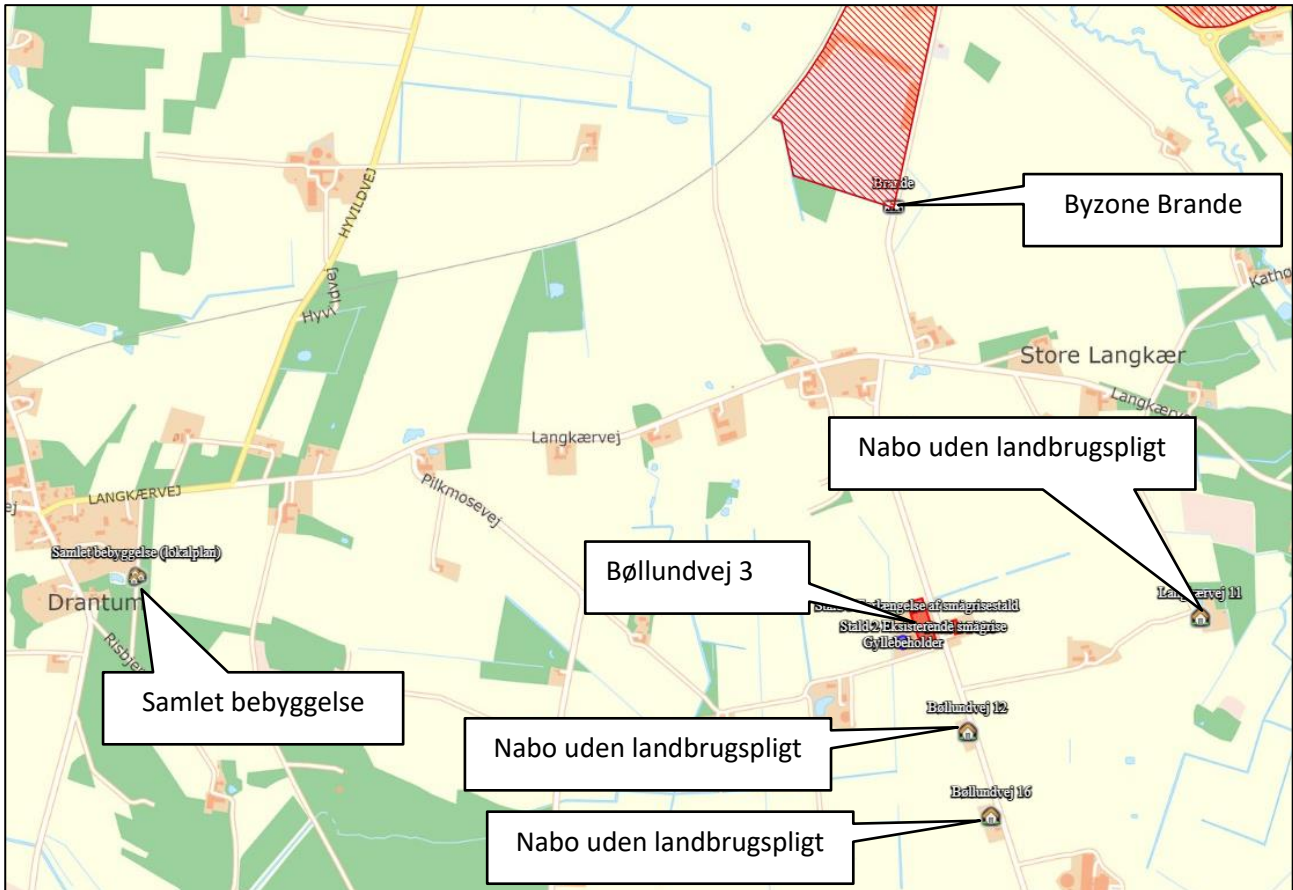
Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning § 10.

Derudover bliver alt gyllen bliver afhentet af biogas, og at ansøger kun modtager den mængde gylle retur, som han har udbringningsarealer til. Ved afhentning af biogas, sikres det derved også at han kan komme af med den overskydende gylle og derved har opbevaringskapacitet nok. Dette kan også opnås ved at ansøger sælger mere gylle til biogas, finder andre aftager eller lejer en ekstra gyllebeholder. Dette vil blive gjort, hvis ansøger kommer i en situation, hvor der vil være mangel på kapacitet.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bøllundvej 12, som ligger 250 m syd for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Drantum beliggende ca. 2,1 m vest for anlægget. Nærmeste by er Brande, som ligger ca. 1,1 km nord for ejendommen.

Figur 6. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Bøllundvej 3.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor

Særlig værdifuldt landbrugsområde	✓	
Skovrejsningsområde		✓
Lavbundsområde		✓
Naturbeskyttelsesområde		✓
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		✓
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		✓
Bevaringsværdigt landskab		✓
Større sammenhængende landskab		✓
Område for store husdyrbrug	✓	
Geologiske bevaringsværdier		✓
Værdifulde geologiske områder		✓
Kystnærhedszone		✓
Strandbeskyttelseslinje		✓
Kirkebyggelinje		✓
Skovbyggelinje		✓
Å beskyttelseslinje		✓
Sø beskyttelseslinje		✓
Beskyttede sten- og jorddiger		✓
Fredede områder		✓
Fortidsminde beskyttelseszone		✓
Habitatområde		✓
Råstofområder		✓
Boringsnære beskyttelsesområder		✓
Område med særlig drikkevandsinteresse		✓
Nitratfølsomt indvindingsområde		✓
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		✓
Jordforurening V1		✓
Jordforurening V2		✓

Tabel 5. Landskabelige udpegninger

Som følge af den bygningsmæssig udvidelse, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til beboelse på samme ejendom. Der sker dog ikke nogen ændringer i poltestalden, som giver en øget forurening og derfor søges der ikke en dispensation.

Den tidligere grøft, beliggende nord for smågrisestalden er blevet rørlagt, for at gøre det muligt at kunne bygge stalden, i forlængelse af den eksisterende stald. Eftersom stalden bliver etableret ovenpå den rørlagte strækning, søges der en dispensation til afstandskravet på 15 m.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 3.380,9 kg NH₃-N/år.

Der er ikke kumulation i punkt Kat. 1,1 Højmose (kategori 1 natur), det giver totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

Den maksimalt tilladte totalbelastning på 0,7 kg N/ha/år er overholdt.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 28. august 2013 og 17. juni 2016.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 4,9 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. H63: Mose ved Karstofte Å.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,9 km nordøst for, det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,7 km syd for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§ 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4	∨
§3 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,0	0,4	∨
Kat. 3,2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2	∨
Kat. 3,1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4	∨
Kat. 2,2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	∨
Kat. 2,1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	∨
Kat. 1,1 Højmose	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	∨

Tabel 6. Naturberegninger

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

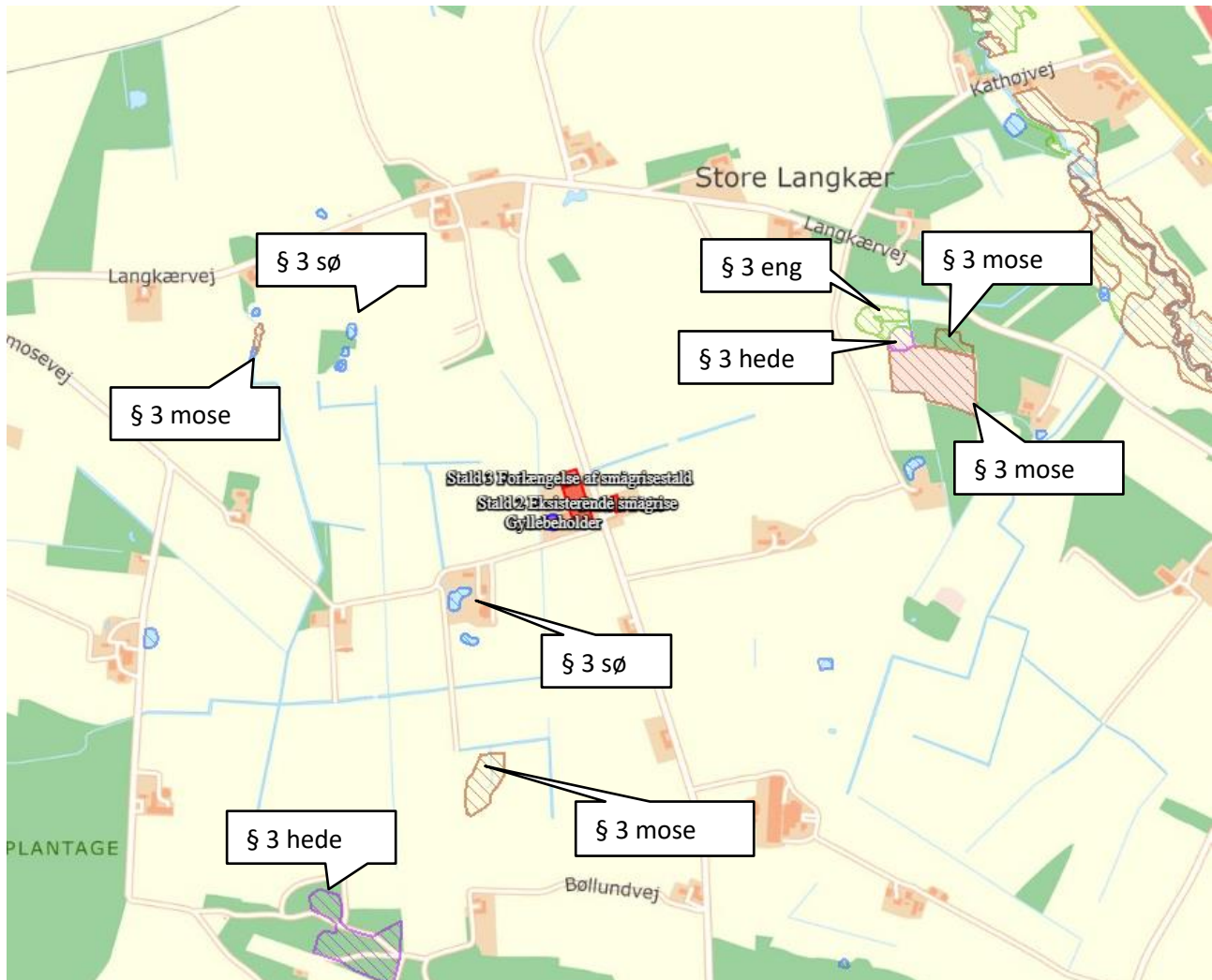
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 moser og 2 heder, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret en eng og en række vandhuller/søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Den nye stald etableres med en afstand på ca. 70 til en § 3 eng mod øst. Merbelastningen til engen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Merbelastningen til nærmeste § 3 sø er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afksthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

Udslusning af gylle til fortanken sker en gang ugentlig, i forbindelse med afhentning af gylle til biogas. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bøllundvej 12	0	FMK	232,6	232,6	328,3	Ja
 Bøllundvej 16	0	FMK	232,6	232,6	568,8	Ja
 Langkærvej 11	0	NY	271,9	271,9	759,6	Ja
 Samlet bebyggelse (lokalplan)	0	NY	622,1	622,1	2185,9	Ja
 Brande	0	NY	828,1	828,1	1149,1	Ja

Tabel 7. Lugtgeneberegning.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er installeret overbrusningsanlæg i alle staldafsnit.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes tørfoder i både poltestalden og i smågrisestalden. Der er monteret en kornrenser i forbindelse med foderblanderen, men denne er placeret indendørs.

I forbindelse med indblæsning i udendørssiloerne, kan der være lidt støv udvikling. Indblæsning i siloerne varer ca. ½ time. Siloerne er ikke placeret i umiddelbar nærhed af naboer. Det forventes derfor ikke omgivelserne vil opleve støvgener i forbindelse med indblæsningen. I forbindelse med høst og fyldning af amerikansiloen, vil dette være af længere varighed, men til gengæld i en begrænset periode af året. Det vil dog heller ikke være til gene for omboende.

I forbindelse med at der strøs med halm og savsmuld, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

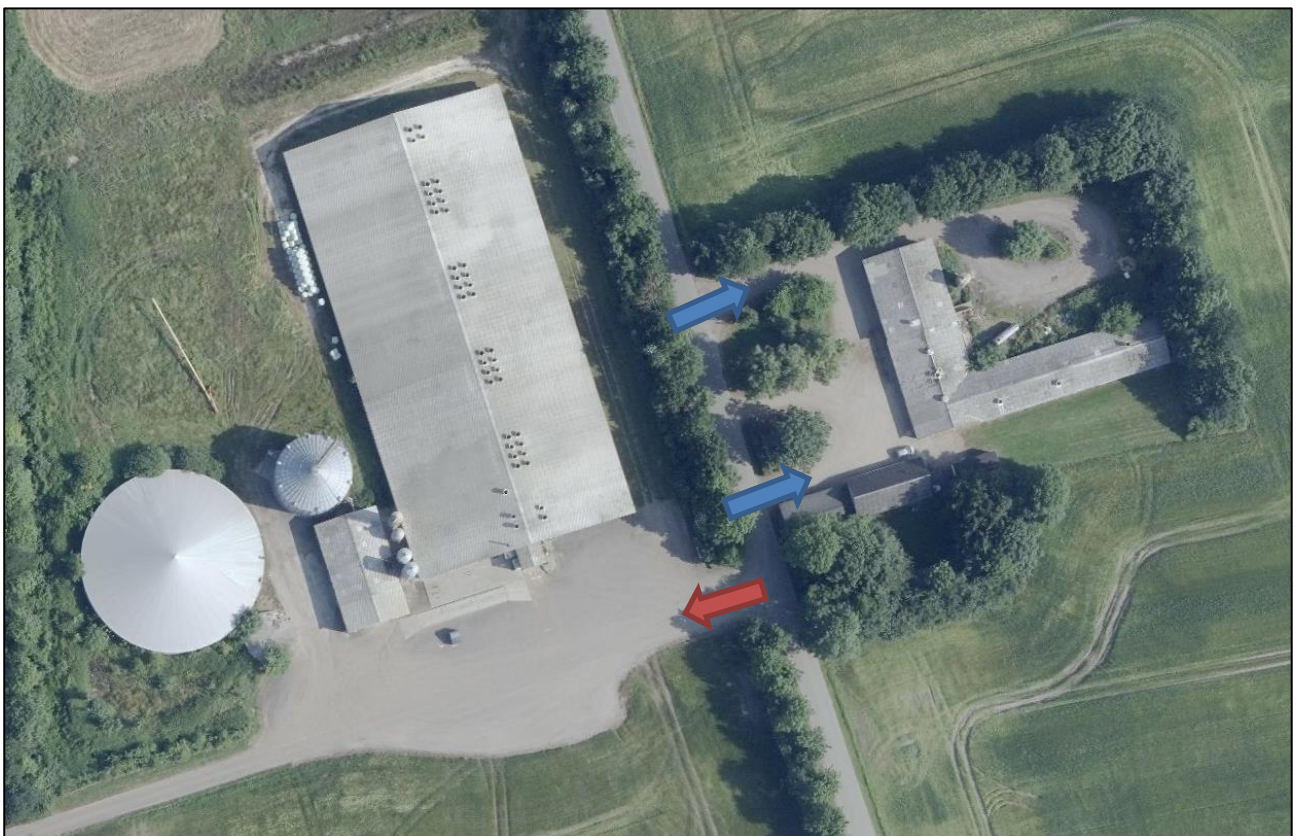
Fluer bekæmpes ved staldchok, staldklister der udskiftes ugentligt, samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via Ewers, med 5 årlige besøg.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre indkørsler. Der er to indkørsler til poltestalden og en indkørsel til smågrisestalden. Det er primært den nordlige indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften af poltestalden. Den sydlige indkørsel, er indkørsel til stuehuset.

Der er en indkørsel til smågrisestalden, hvor alt transport i forbindelse med driften af stalden foregår. Derudover er der blevet lavet en stor vendeplads, ud for den sydlige ende af stalden. Herved er det muligt for trafikanter at fortsætte ned ad den private fællesvej, selvom der holder en lastbil ved stalden. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og fremtidige indkørsler.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning og levering af grise, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige

transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transport kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning og levering af levende dyr følger vognmandens køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transport. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	156	180	Fravæningsgrise køres fra Bøllundvej 15
Indkøbt foder	52	52	
Hjemtransport af korn	60	60	
Halmkørsel	3	3	
Brændstof	3	5	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	330	350	
Afhentning af gylle til biogas	350	350	Afhentning af gylle til biogas, sker med flere transport den enkle dag.
Døde dyr	104	104	
Affald	12	12	
Dyrlæge	12	12	
Øvrige	20	20	
Samlet antal transporter	1.102	1.148	

Tabel 8. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning på ca. 50 transporter årligt. Stigningen skyldes hovedsageligt en større gødningsproduktion som følge af den øgede besætning. Samt øgede transporter af levende dyr.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. Afhentningen af gylle til biogas sker en dag ugentligt, i samme ombæring bliver der leveret afgasset gylle. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Levering og afhentning af grise sker 3-4 gange ugentlig i gennemsnit. Afhentning af eksportgrise kan dog ske udenfor normal arbejdstid i henhold til vognmandens køreplaner og eksportstaldene. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Ventilation	24 timer	Dagligt i 12 mdr.	24 timer	Dagligt i 12 mdr.
Gyllepumpning (påfyldning af gyllevogn)	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.
Afhentning af gylle til biogas	30 min	En gang pr. uge	30 min	En gang pr. uge
Højtryksrensere	3 timer i perioden Kl. 7.00-17.00	To gange pr. uge	3 timer i perioden Kl. 7.00-17.00	To gange pr. uge

Tabel 9. Tidsrum for støjkilder

De væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, kornrensere, kornsnegle, foderleverancer, støj fra transport, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker en gang om ugen, udslusning sker i forbindelse med afhentning af gylle til biogas. Udslusningen sker manuelt, ved at gyllen selv løber til fortanken og bliver derfor ikke pumpet. Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Fyldning af amerikanersilo, sker med kornsnegl. Dette vil være i en kort afgrænset periode, i forbindelse med høstarbejde. Der er monteret en kornblæser på amerikanersiloen, denne vil være i brug efter behov.

Vask af stalde foregår med højtryksrensere, efter tømning af staldene vil de blive sat i blød og vasket senere samme dag. Dette vil primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er en kompressor, som er placeret i forrummet, denne anvendes sjældent og da den er placeret indendørs, er støjgener fra den af begrænset karakter.

I forbindelse med foderfremstilling, er der etableret en kornrenser, som renser kornet inden det ledes til foderblanderen. Kornrensere vil være i brug i forbindelse med den daglige drift og foderfremstilling. Den er placeret indendørs, hvilket vil sænke støjgener for omboende.

Gylle afhentes af biogasselskab ugentligt i dagtimerne. Afhentningen sker med lastbil.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. Afhentningen af gylle til biogas sker en dag ugentligt. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Levering og afhentning af grise sker 3-4 gange ugentlig i gennemsnit. Afhentning af eksportgrise kan dog ske uden for normal arbejdstid i henhold til vognmandens køreplaner og eksportstaldene. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie, der ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt.

Der er ingen kemikalier eller pesticider, bortset fra sæbe til staldvask. Maskinstation står for sprøjtearbejde og udbringning af husdyrgødning.

Gyllebeholderne er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Gyllebeholderen er placeret under 100 m fra vandløb og derfor er der monteret en gyllealarm. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugetårn.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Dog falder terrænet ned mod Hyvild Bæk, beliggende vest for gyllebeholderen. Derfor er der blevet etableret en jordvold, ned mod vandløbet. Vandløbet kan nemt spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften. Halm opbevares i den nordlige ende af poltestalden og traktor, ren-degraver eller minilæsser opbevares på Bøllundvej 15.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Forslag til egenkontrol

- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 5-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 5. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Der er monteret en gyllealarm på gyllebeholderen.
- Vandforbruget registreres årligt. Der er etableret en særskilt vandmåler til drikkevandet
- Vandinstallationer holdes der løbende øje med i forbindelse med den daglige drift. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Elforbruget registreres årligt.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, m.m.
- Der laves E-kontrol.
- Der overvåges ved gylleudslusning.
- Ved udslusning af gylle til fortank/ajlebeholder, tjekkes der først om der er plads.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie. Dieselolie anvendes i forbindelse med udtørring af stalde efter vask. Dieselolien opbevares i en overjordiske tanke på 3.9800 liter fra 2009. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Fyringsolie anvendes til opvarmning af stuehuset. Fyringsolien opbevares i en 1.200 liter tank fra 2008, som er placeret indendørs på fast bund uden afløb.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier i form af søbe til staldvask. Der er ikke pesticider eller andre kemikalier på ejendommen. Hvis der på sigt ønskes at opbevare og anvende pesticider eller kemikalier, vil disse blive opbevaret efter gældende lovgivning.

Artikel 3 stoffer

Udover dieselolie, rengøringsmidler benyttes der også spraydåser på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i stalden, jf. figur 5.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges.

Derudover er der monteret en central medicinblander til drikkevandet, hvor der så kan åbnes op for de stalde, hvor det er nødvendigt.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Ikast-Brande Kommune.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes 12 gange om året.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler og opbevares på Bøllundvej 15.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i teknikrum. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation eller afhentes af godkendt modtager.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Der findes ikke medicinrester på ejendommen, hvis der gør, vil det blive medtaget af dyrlæge eller anden godkendt modtager.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da maskinstation står for markarbejdet.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til kommunal modtagerstation eller anden godkendt modtager.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket i smågrisecontainer plads ved indkørsel (jf. figur 5).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende, da der er et læhegn ud til vejen. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 5 dage efter at påfyldningen af containeren er påbegyndt.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og rengøring i stalden. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra boring DGU nr. 104.2799

Der anvendes vand fra Brande vandværk.

	Nudrift (m³)	Ansøgt drift (m³)	Ændring (%)
Vandforbrug	11.800	14.000	16 %

Tabel 10. Vandforbrug

Det nuværende vandforbrug er ca. 11.800 m³. Vandforbruget forventes at stige til ca. 14.000 m³ som følge af drikkevandsbehovet til den større besætning.

I alle stalde anvendes der drikkekopper og 3-i-1 automater, hvorved vandspild undgås. I poltestalden anvendes der drikkekopper.

Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt

Der anvendes iblødsætning i forbindelse med vask af staldene. Når grisene er flyttet ud af stalden, tændes iblødsætningen og senere samme dag, vaskes stalden med højtryksrensere og turboduse.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, belysning, foderfremstilling, gyllekøling og udfodring.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	240.000	250.000	4 %
Dieselolie (l)	5.000	5.000	

Tabel 11. Energiforbrug

Det nuværende elforbrug er ca. 240.000 kWh. Dette forventes at stige til ca. 250.000 kWh. Stigningen i elforbruget skyldes hovedsageligt etableringen af forlængelse af stalden.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer/ LED pærer, trinløs styring af ventilationen og gyllekøling.

Udendørs belysning er tændes manuelt ved behov.

Til opvarmning af stalde anvendes der gyllekøling og til stuehuset anvendes fyringsolie.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3004	399	3402
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2982	399	3381
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	22
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 12. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende og nyt stald niveau. Der er ikke anvendt miljøteknologier fra den tidligere miljøgodkendelse fra 2010, og som sidenhen er blevet fjernet i forbindelse med tillæg fra 2016.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Stald 1 Polte	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 2 Eksisterende smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 3 Forlængelse af smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 13. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i to-klimastald

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Fravalg af BAT

Gyllekøling.

Ikke relevant.

Gylleforsuring

Ikke relevant.

Hyppig udslusning

Ikke relevant.

Punktudsugning

Ikke relevant.

Kemisk og biologisk luftrensning

Ikke relevant.

Fast overdækning

Ikke relevant.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Ikke relevant i dette projekt.